

Dosar nr. 2ra-1992/2018

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir, judecător: T. Berdilă

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul judecători: V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenshii

Î N C H E I E R E

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Șuletea împotriva lui Serghei Lungu, intervenient accesoriu Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cantemir, cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea pensiei alimentare de întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de Serghei Lungu și s-a casat parțial hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, în partea soluționării pretențiilor cu privire la decăderea din drepturile părintești a lui Serghei Lungu față de copilul minor XXXXXXXXXX, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Silvia Șuletea împotriva lui Serghei Lungu cu privire la decăderea din drepturile părintești față de copilul minor, în rest hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La 28 martie 2017, Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Lungu, intervenient accesoriu Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cantemir, cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea pensiei alimentare de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii, reclamanta Silvia Șuletea, a indicat că, împreună cu pârâțul Serghei Lungu au hotărât să întemeieze o familie, căsătoria lor ne fiind înregistrată. Împreună cu pârâțul Serghei Lungu au un copil minor XXXXXXXXXX.

Reclamanta Silvia Șuletea a invocat că, împreună cu pârâțul Serghei Lungu au locuit din anul 2002 până în anul 2005, iar când copilul avea doar câteva luni

pârâtul Serghei Lungu a plecat din familie și s-au despărțit și nu l-a mai văzut din anul 2005 până în anul 2017.

Reclamanta Silvia Șuletea a indicat că, copilul minor XXXXXXXXXX, a rămas la întreținerea sa, iar pârâtul Serghei Lungu, nu acordă ajutor material copilului minor, necătând la faptul că s-a adresat la el de nenumărate ori. În toată această perioadă de timp, pârâtul Serghei Lungu nu a acordat ajutor material fiului său minor XXXXXXXXXX, nu l-a telefonat niciodată și nu a trimis nici un răvaș, nu s-a interesat de soarta copilului, nu s-a ocupat de educația copilului minor.

Reclamanta Silvia Șuletea, consideră că, pârâtul Serghei Lungu, se eschivează de la îndeplinirea obligațiilor părintești.

Reclamanta Silvia Șuletea a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la pârâtul Serghei Lungu în beneficiul său a pensiei de întreținere a copilului minor XXXXXXXXXX, în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile, iar în lipsa venitului stabil, într-o sumă de 1200 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copilul minor, decăderea din drepturile părintești a lui Serghei Lungu asupra copilului minor XXXXXXXXXX născut la 02 ianuarie 2005.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Șuletea împotriva lui Serghei Lungu, intervenient accesoriu Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cantemir, cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea pensiei alimentare de întreținere a copilului minor, a fost decăzut din drepturile părintești Serghei Lungu asupra copilului minor XXXXXXXXXX, născut la 02 ianuarie 2005, s-a încasat de la Serghei Lungu la moment neangajat în câmpul muncii în beneficiul Silviei Șuletea pensie pentru întreținerea copilului minor XXXXXXXXXX într-o sumă bănească fixă de 1000 lei, plătită lunar începând cu 28 martie 2017, până la atingerea majoratului de către copil, s-a încasat de la Serghei Lungu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 360 lei, pentru pretenția cu caracter patrimonial cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, reieșând din suma pensiei anuale a copilului de 12 000 lei.

Prin decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de Serghei Lungu s-a casat parțial hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Șuletea împotriva lui Serghei Lungu, intervenient accesoriu Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cantemir, cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea pensiei alimentare de întreținere a copilului minor XXXXXXXXXX, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Șuletea împotriva lui Serghei Lungu cu privire la decăderea din drepturile părintești față de copilul minor XXXXXXXXXX, în rest hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, a fost menținută.

În consolidarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, potrivit art. 67 lit. a) din Codul familiei, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Din conținutul normei de drept enunțate rezultă că decăderea din drepturile părintești este o sancțiune, care poate fi aplicată față de părinții, care din culpă gravă nu-și îndeplinesc obligațiunile față de copil, inclusiv, se eschivează de la plata pensiei de întreținere.

Neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești.

Instanța de apel a notat prevederile art. 18 din Convenția ONU cu privire la protecția drepturilor copilului din 20 noiembrie 1989, la care Republica Moldova a devenit parte în urma adoptării Hotărârii Parlamentului RM nr. 408 din 12 decembrie 1990, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care prevede că ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

Instanța de apel a mai reținut că, reclamanata Silvia Șuletea, nu a prezentat probe că Serghei Lungu se eschivează de plata pensiei de întreținere a copilului minor, chiar dacă se invocă aceasta, însă nu îi poate fi imputat apelantului acest fapt, în cazul în care însăși avocatul reclamantei Silvia Șuletea, indică că aceasta de 4 ani este plecat în Federația Rusă cu copilul și apelantul nu a cunoscut adresa unde aceștia locuiesc, fiind menționat în instanța de apel că locuiește copilul minor împreună cu mama în Federația Rusă, or. Moscova.

Instanța de apel a indicat că, la materialele dosarului este anexat avizul Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Cantemir nr. 58 din 13 iunie 2017, din care rezultă că din discuția cu copilul s-a constatat că pe perioada cât acesta a stat cu bunicii, tata de câteva ori a trimis câte 50 euro și câteva pachete cu dulciuri, însă de 4 ani de când este în Federația Rusă nu cunoaște nimic despre tată, nici măcar locul aflării lui. Deci, chiar autoritatea tutelară cu toate că concluzionează necesitatea decăderii din drepturile părintești a tatălui, totuși, menționează în partea motivată a avizului că acesta contribuia la întreținerea copilului și doar de când copilul a fost dus în Federația Rusă, acesta nu mai știa nimic de tatăl său, ceea ce denotă că nu poate fi invocat faptul că Serghei Lungu nu s-a interesat de soarta copilului din 2005 și nu a participat la întreținerea lui așa cum, materialele dosarului denotă contrariul.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță la emiterea hotărârii contestate nu a ținut cont de faptul că instanțele judecătorești urmează să ia în considerație faptul că, cauzele privind decăderea din drepturile părintești vor fi numite pentru dezbaterile judiciare numai după primirea de la autoritatea tutelară a avizului privind condițiile de trai ale copilului și a persoanelor care pretind la educația lui. Această cerință va fi respectată indiferent de faptul cine a înaintat acțiunea: celălalt părinte, autoritatea tutelară locală/teritorială. În caz de necesitate urmează a fi invitate în ședința de judecată persoanele indicate în aviz, cât și persoanele participante la cercetarea și întocmirea lui. Însă, la caz, asemenea aviz la materialele dosarului nu există. Chiar dacă sunt anexate trei avize, în nici unul din ele nu este indicat că ar fi fost cercetate condițiile de trai a părinților, unul dintre avize a fost întocmit în urma discuției telefonice cu copilul, în altul fiind

menționat că Serghei Lungu nu se află pe teritoriul localității, iar în cel din 26 decembrie 2017, este indicat că după ce copilul a finisat clasa I, mama acestuia l-a luat în or. Moscova cu traiul. Deci, chiar dacă instanța de fond a stabilit locul aflării părinților, fără a ține cont de faptul că la dosar nu au fost anexate avizele de cercetare a condițiilor de trai a părinților, cu toate că a fost înaintată acțiune privind decăderea din drepturile părintești, caz în care prezentarea unor astfel de acte este obligatorie, totuși în lipsa acestora a emis hotărârea de decădere din drepturi părintești a lui Serghei Lungu. Astfel, la caz, nu a fost probată nici eschivarea cu rea-credință de la îndeplinirea obligațiilor părintești de către Serghei Lungu, dar s-a stabilit că acesta, până a fi luat copilul din țară a contribuit la întreținerea lui, iar de patru ani nu o face așa cum, nu cunoaște locul aflării copilului și a mamei acestuia.

Instanța de apel consideră necesar de a admite apelul depus, cu casarea parțială a hotărârii contestate în partea soluționării pretențiilor cu privire la decăderea din drepturile părintești a lui Serghei Lungu față de copilul minor XXXXXXXXXX, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Silvia Șuletea.

La 01 august 2018, Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu, a declarat recurs împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurenta Silvia Șuletea, a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră neîntemeiată, ilegală, bazată pe o interpretare eronată a normelor de drept material, iar instanța de apel nu a aplicat legea, care trebuia să fie aplicată.

Recurenta Silvia Șuletea, a menționat că, instanța de apel la soluționarea pricinii a apreciat eronat circumstanțele cauzei și a aplicat eronat legea și anume art. 67 din Codul familiei în care este stipulat că, părinții pot fi decăzuți din drepturile părintești dacă se eschivează de la exercitarea obligațiilor părintești, inclusiv de la plata pensiei de întreținere.

Recurenta Silvia Șuletea, a relatat că, instanța de apel greșit a făcut trimitere la prevederile art. 18 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993 și prevederile art. 58 Codul familiei, care prevăd că ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului, însă de fapt instanța de apel nu ia în considerație aceste prevederi legale și prin decizia sa instanța de apel legalizează situația în care toate obligațiile de educație, creșterea, dezvoltarea și întreținerea copilului se lasă doar pe seama mamei copilului.

Totodată, recurenta Silvia Șuletea, a indicat că, Serghei Lungu, nu participă la educarea și întreținerea copilului din anul 2005, de când s-au despărțit și doar vreo trei luni a trimis bani, ulterior nu a spus nici unde se află în ce țară, când vine sau că ar fi dorit să vadă copilul. Din anul 2005 niciodată nu a mai văzut copilul chiar dacă copilul s-a aflat la buneii din partea mamei, unde era și domiciliul său.

Recurenta Silvia Șuletea, consideră că, instanța de apel a făcut o concluzie greșită referitor la faptul că tatăl copilului Serghei Lungu, s-a interesat de soarta copilului și că a participat la întreținerea copilului, deoarece el ca și mama copilului s-au aflat peste hotarele țării și până în 2013 de educația copilului s-a ocupat bunica acestuia Tutunaru Valentina, aceasta participând și la adunările părintești și la toate măsurile petrecute în școală.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 10 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost expediată participanților la proces la data de 25 mai 2018, prin scrisoarea de expediere numărul 05-2a-196-13022018 (f. d. 136), fiind recepționată de către recurenta Silvia Șuletea la 11 iunie 2018, corespunzător trimiterii poștale DS3905003458AS.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu, la data de 01 august 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 21 august 2018, în adresa intimațiilor Serghei Lungu și Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cantemir și Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cahul a fost expediată copia recursului declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 19 septembrie 2018, Serghei Lungu a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Intimații Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cantemir, Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cahul nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv, și nu au depus referințe în termenul stabilit, la cererea de recurs declarată de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu.

Examinând temeiurile recursului declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, numărul 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Silvia Șuletea, reprezentată de avocatul Gheorghe Josu, împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Silvia Șuletea împotriva lui Serghei Lungu, intervenient accesoriu Direcția Asistența Socială Protecția Familiei Cantemir, cu privire la decăderea din drepturile părintești și încasarea pensiei alimentare de întreținere a copilului minor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan